

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM

2020-02-28

Meddelad i Stockholm

Mål nr

2574-20

KLAGANDE

Ståthöga MA Teknik AB, 556341-5297
Tenngatan 6
602 23 Norrköping

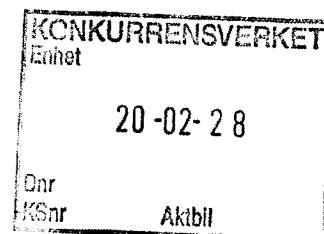
Ombud: Advokat Finn Stenström
Advokatfirman Glimstedt Östergötland KB
Box 1234
600 42 Norrköping

MOTPART

Syvab, 556050-5728
Himmelfjärdsverket
147 92 Grödinge

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och förordnar att upphandlingens ska göras om.

YRKANDEN M.M.

Syvab genomför en upphandling av service av pumpar och ventiler. Upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. I ett tilldelningsbeslut daterat den 24 januari 2020 anges att utvärderingen resulterade i att Syvab avser träffa avtal med Xylem Water Solutions Manufacturing AB.

Ståthöga MA Teknik AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen rättas på så vis att upphandlingen tilldelas bolaget. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin ansökan för bolaget bl.a. fram följande. Ståthögas anbud har varit utformat i enlighet med kraven i upphandlingsdokumenten. Anbudet har även varit det ekonomiskt mest fördelaktiga. Bolagets anbud har tillsammans med två andra anbud gått vidare till utvärdering. Trots det har Syvab angett att bolagets anbud förkastas. Detta är i sig felaktigt. Om bolaget hade avvikit i förhållande till utvärderingskriterium – vilket inte är fallet – skulle Syvab inte ha förkastat bolagets anbud utan istället ha rangordnat anbudet enligt utfall i utvärderingen. Även om bolaget hade lämnat ”egen förutsättning” så har detta under inga förhållanden utgjort skäl att förkasta bolagets anbud. En sådan tillämpning står istället i strid med proportionalitetsprincipen. Det står i strid med LOU att – såsom Syvab förfarit i upphandlingen – underlåta att precisera vilket arbete som efterfrågas och som anbudsgivare förväntas prissätta i upphandlingen. Förfarandet i upphandlingen har medfört att lämnade anbud inte kunnat bedömas i konkurrens med varandra enligt LOU och har vidare medfört risk för en godtycklig tillämpning i strid med såväl transparensprincipen som likabehandlingsprincipen. Att inte klargöra tillämpliga villkor utan lämna öppet för senare överenskommelse utan någon styrning står enligt bolagets uppfattning i strid med de grundläggande

principerna i LOU. Bolaget har drabbats av skada på grund av Syvabs överträdelse av LOU.

Syvab bestrider bolagets yrkanden och för bl.a. fram följande. I förfrågningsunderlaget punkt 1.2 framgår tydligt upphandlingens syfte och omfattning. Syvab Har även under punkten 2.1 tydligt angivit uppdragsbeskrivning och omfattning. Under punkten 2.2 i förfrågningsunderlaget har Syvab tydligt angivet att man enligt överenskommelse med beställaren kommer att tillämpa kommersiella villkor som överensstämmer med aktuellt uppdrag. Vid granskning av bolagets prissättning av arbeten under punkt 2.1 har bolaget i sin beskrivning av arbetets utförande skrivit ”Vi förutsätter att alla ingående delar går att återanvända”. Syvab bedömde vid granskningen att bolagets pris på arbeten var villkorat att delar skulle återanvändas vilket också avspeglas i ett helt avvikande lågt pris. På dessa grunder beslutade Syvab att förkasta bolagets anbud.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Brister i upphandlingsdokumentationen

Bolaget för bl.a. fram att Syvab i upphandlingsdokumentationen underlåtit att precisera vilket arbete som efterfrågas och som anbudsgivare förväntas prissätta i upphandlingen.

Syvab här i punkten 2.1 i upphandlingens anbudsformulär lämnat exempel på regelbundet återkommande service och reparationsarbeten. Anbudsgivarna skulle ange pris till varje exempel samt lämna en kort beskrivning på arbetets utförande. Exemplen angavs i en tabell enligt följande.

Objekt typ	Flygt 3153,185	Netzseh 80	Netzseh 100	JMW Z60 480	Muffinmonster 3004T
Rep kitt. Lager Packningar EV mektätning	13621,44	4322,1	14429,59	Slitringar	Knivar, lager och tätningar
Stator		x	x		
Rotor		x	x		
Beläggning av våtdelar	x	x	x	x	x
Komposit	3kg	2kg	3kg	12kg	4kg
Delbar mekanisk tätning				X	
Patrontätning		x	x		
Beskrivning av arbetets utförande					
Pris					
Pris totalt samtliga objekt					

Även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas, under förutsättning att de principer som bär upp LOU och unionsrätten inte träds för när (RÅ 2002 ref. 50). Utvärderingsmodeller med alltför stort godtycke ska emellertid underkännas (se t.ex. Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 4063-16).

Förvaltningsrätten konstaterar att det av exemplen som anges i tabellen endast framgår vilka objekt som är aktuella för service. Ordet ”service” kan syfta på en stor mängd olika åtgärder. Det framgår inte av upphandlingsdokumenten vilket arbete som är tänkt att ingå i den service som ska upphandlas eller vad ett servicearbete minst ska innehålla (jfr Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 5053-16). Mot bakgrund av detta kan det inte, på ett tillräckligt tydligt sätt, anses framgå vad Syvab tillmäter betydelse i upphandlingen. Upphandlingsdokumenten lämnar i och med detta ett så stort utrymme för godtyckliga bedömningar att det strider mot vad som är tillåtet enligt LOU.

Skada

Av utredningen i målet framgår att Syvab förkastade bolagets anbud med anledning av att bolaget i anbudet angivit egna förutsättningar som inte finns i förfrågningsunderlaget. Eftersom upphandlingsdokumenten inte på ett tydligt sätt angett vad som ska utvärderas och således brustit i en del som varit helt avgörande för bedömningen av om anbudet skulle förkastas får bolaget anses ha lidit skada i upphandlingen.

Val av ingripande

Bristen i upphandlingsdokumentationen innebär att det inte går att tydligt avgöra vad Syvab tillmäter betydelse i upphandlingen. En rättelse av upphandlingen skulle innebära en tillämpning av utvärderingskriterier som är så otydliga att de strider mot LOU. Det kan därför inte anses vara tillräckligt med en rättelse i detta fall (jfr RÅ 2008 not 26). Bolagets ansökan ska därför bifallas på så sätt att upphandlingen ska göras om. Eftersom upphandlingen ska göras om saknas det skäl att det ställning till bolagets övriga invändningar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Eva Blom

Rådman

David Torenfält har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.